

Správy	2
Rozhlas - Rádio Košice, Rádio Košice, 24. 2. 2025, 7:00	
Rusko-ukrajinská vojna je po troch rokoch v patovej situácii	3
Online, kosiceonline.sk, 24. 2. 2025, 8:20	
Mladík vykašľoval krv, lekári potvrdili nadmerné vapovanie. E-cigarety sa šíria medzi deťmi	5
Online, pluska.sk, 24. 2. 2025, 11:18	
V Košiciach rozvoniava 900 orchideí	7
Tlač, Nový Čas - Východ, 25. 2. 2025	

Správy [↗](#)

📅 24. 2. 2025, 7:00, Relácia: **Rádio Košice**, Stanica: **Rádio Košice**, Vydavateľ: **MARK MEDIA s. r. o.**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

[strojový prepis] ...*Takto si spomína na dvadsiaty štvrtý február dve tisíc dvadsať dva Svetlana mečuk Ukrajinka, ktorá desať dní po vypuknutí vojny prišla na Slovensko, aby sa zachránila a teraz študuje na univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. To bol 18 hodín Messi. Diali v takom nákladnom aute, kde nebo oniúkhni ani kuridi sedeli sme na kufra. V....*

Rusko-ukrajinská vojna je po troch rokoch v patovej situácii

24. 2. 2025, 8:20, Zdroj: [kosiceonline.sk](https://www.kosiceonline.sk), Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 3 338 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 251 EUR

Rusko-ukrajinská vojna je po troch rokoch v patovej situácii

Európa Vojna na Ukrajine

Očakáva sa zmrazenie bojov.

„Pre mňa to bol obyčajný štvrtok. Chystala som sa do práce a už som bola pripravená vyraziť, ale intuícia mi hovorila, aby som si pozrela pracovný email. Videla som, že nám riaditeľ napísal, že nikto dnes nemusí ísť do práce. Potom prišiel otec a hovorí, že sa začala vojna. Pýtam sa ho: „S kým?“ A on: „No s Ruskom.“

Takto si na 24. február 2022 spomína Ukrajinka Svetlana Omelchuk, ktorá desať dní po vypuknutí vojny prišla na Slovensko, aby sa zachránila a teraz študuje na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**:

„Cesta trvala 18 hodín a sedeli sme v aute, ktoré nemalo okná ani kúrenie. Sedeli sme na svojich kufroch. Tých 18 hodín plynulo veľmi, veľmi pomaly a počítali sme každú minútu. Zastavili nás asi 15-krát, aby si skontrolovali doklady a či je všetko v poriadku. Pamätám si, že bol s nami jeden chlap. Ale asi mal nejaký doklad alebo žiadosť, že môže odísť. Neviem.“

Svetlana žila priamo v Kyjeve a v deň vpádu ruských vojsk počula len rakety a protivzdušnú obranu. Dnes je však hlavné mesto Ukrajiny poznačené bojmi. Aj napriek tomu pokračuje život u našich východných susedov do takej miery, ako sa dá. Svetlanina rodina ostala na Ukrajine a ona sama už krajinu odvtedy niekoľkokrát navštívila:

„Vždy, keď prichádzam domov, vidím, že ľudia sú viac nešťastní a unavení. Museli sa prispôbiť a mať flexibilné vedomie, aby dokázali pokračovať a žiť v našej realite. Každý chlap, ktorý má viac ako 25 rokov, má vojenský lístok a keď bude potrebné, môžu ich zavolať. Ale v mojej rodine sú štyria lekári a keď bude situácia ešte horšia, budú brať ako prvých práve lekárov.“

Stále veria v ukončenie vojny. No podľa Svetlany sa obávajú, že napokon povolajú všetkých chlapcov do armády a prídu nielen o životy, ale aj celé územie:

„Každému Ukrajinčovi, ktorý zostal na Ukrajine alebo emigroval, je ťažko. Nikto nečakal, že v našom súčasnom svete vypukne vojna a ja nikomu neprajem, aby to zažil. Ale musíme sa snažiť byť šťastní a žiť obyčajný život.“

Vojna na Ukrajine trvá tri roky / TASR

Na konci tretieho roka vojny na Ukrajine je však výsledok zatiaľ nejasný a nedá sa ani predpokladať, ako dopadne. Analytik Alexander Duleba priblížil situáciu na fronte:

„Z vojenského hľadiska je to skôr patová situácia. Rusom sa nepodaril nejaký blitzkrieg, neporazili Ukrajinu ani za tri dni, ani za tri roky. To je realita. Na strane druhej, obsadili ďalšie územia ešte k tomu, čo okupovali v roku 2014 – Krym a Donbas. Spolu od roku 2014 Rusi okupujú 20 percent ukrajinského územia. Ukrajincom sa podarili veľké víťazstvá – vyhnali Rusov od Kyjeva a zo severnej oblasti východnej Ukrajiny.“

Rusi za uplynulý rok evidujú úspech v dobytí Avdijivky a Vuhledaru. Za jeden rok postúpili za cenu veľkých strát na životoch aj technike o 56 kilometrov. Do Kyjeva takýmto štýlom prídu podľa Dulebu o 10 rokov:

„Cieľom Ruska bolo zničiť Ukrajinu. Tá chcela vytlačiť Rusko zo svojho územia. Ani jednému, ani druhému sa toto nedarí pomocou vojenských prostriedkov. Po troch rokoch vojny je badať veľké vyčerpanie na jednej, aj na druhej strane. Rusko takisto platí za vojnu veľkú cenu z hľadiska dosť dramatického zhoršovania sa ekonomických ukazovateľov a Rusku tak hrozí ekonomická kríza.“

Vývoj vojny u našich východných susedov teraz výrazne ovplyvňuje zmena na prezidentskej stoličke v Spojených štátoch. Výpadok amerických dodávok zbraní totiž nedokáže Európa adekvátne a promptne nahradiť.

„Zrejme, čo sa dá predvídať tento rok, podľa toho, čo zaznelo na rokovaniach, ktoré prebehli na vysokej úrovni medzi Ukrajinou a Spojenými štátmi a Ruskom a Spojenými štátmi, je, že je predbežná dohoda na zastavení bojov. To znamená, že sa konflikt zmrazí na frontovej línii, kde je. To je prvý krok. Uvidíme, ako skoro sa k nemu dopracujeme, ale zdá sa, že je to otázka možno ani nie mesiacov, ale týždňov. Uvidíme.“

Ďalším krokom by mal byť nátlak USA na Ukrajinu a jej vyhlásenie volieb kvôli zmene parlamentu či hlavy štátu. To však môže trvať až šesť mesiacov a pokrok vo vojne by tak nenastal skôr ako koncom tohto roka.

Autor: RÁDIO KOŠICE

Autor: Autor: RÁDIO KOŠICE

Mladík vykašľával krv, lekári potvrdili nadmerné vapovanie. E-cigarety sa šíria medzi deťmi

24. 2. 2025, 11:18, Zdroj: www1.pluska.sk, Vydavateľ: News and Media Holding a.s., Autor: SITA, Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 637 764 GRP: 14,17 OTS: 0,14 AVE: 1631 EUR

Mladík vykašľával krv, lekári potvrdili nadmerné vapovanie. E-cigarety sa šíria medzi deťmi

Vapovanie, z anglického vape - para, označuje fajčenie elektronických cigariet. Tie majú byť lepšia alternatíva k fajčeniu bežných cigariet. Zdravie si však poškodzujete stále. Horšie je, že táto forma neudu sa rozširuje vo veľkom medzi deťmi. Aj na Slovensku.

Keď anglický mladík, Jayden Richardson, začal na dovolenke v Turecku vykašľávať krv, jeho rodičia to pripisovali žalúdočnému vredu po „konzumácii veľkého množstva kebabov.“

Keď potom endoskopické vyšetrenie odhalilo „vážne“ poškodenie pľúc, ktoré bolo podľa lekárov spôsobené nadmerným vapovaním, rodina ostala v šoku. Vapovanie, či vaping, slangovo označuje používanie elektronických cigariet.

Ako píše anglický denník the Sun, Jayden začal e-cigarety fajčiť vo veku 12 rokov, aby „zapadol do partie“. Denná dávka nikotínu, ktorú prijímal prostredníctvom jednorazových e-cigariet sa podľa neho rovnala sile 50 cigariet.

Jayden je dnes podporovateľom zákazu jednorazových e-cigariet, ktorý má spolu s ďalšími opatreniami čoskoro schváliť britský parlament.

Užívanie nikotínu medzi deťmi na Britských ostrovoch v posledných rokoch prudko rastie a pýta si daň aj v podobe zdravotných následkov.

Viac ako jedno dieťa týždenne je prijímané do nemocnice so zdravotnými problémami súvisiacimi s vapovaním, pričom tento počet sa za päť rokov päťnásobne zvýšil, citujú anglické médiá údaje z Národného zdravotného systému (NHS). Najčastejšie sú nepľnoletí pacienti prijímaní kvôli dýchavičnosti a podozreniam z poškodenia pľúc.

Daily Mail dokonca priniesol reportáž o otvorení špecializovanej kliniky v detskej nemocnici Alder Hey v Liverpoole. Tá od novembra minulého roka poskytuje pomoc deťom vo veku 11 až 16 rokov závislým na nikotíne.

Odborníci upozorňujú, že vaping je všeobecne označovaný za menej škodlivú alternatívu pre dospelých fajčiarov a tak ho prezentujú aj výrobcovia. Jednorazové e-cigarety však svojou pestrou ponukou príchuť, vône a farieb útočia priamo na zmysli detí a tie sa k nim dostávajú až príliš ľahko.

„Príchute, ako mletý koláč, puding, cukrová trstina a perník sa síce môžu zdať príťažlivé pre mladšie vekové skupiny, ale na ich vážnych dopadoch vonkoncom nie je nič zábavné ani radostné,“ vystríha profesor Stephen Powis, medicínsky riaditeľ NHS.

Jednorazové e-cigarety oslovujú mladých aj preto, že sú cenovo dostupné, ponúkajú silné dávky nikotínu a ich používanie je „detsky“ jednoduché. Taktiež sú malé, nenápadné, a ich dizajn pripomína skôr hračky ako cigarety, rodičia tak často ani netušia, že ich dieťa sa stalo závislým.

„Preto s tým výrobcovia prišli. Zacielené je to na mladých, u ktorých sa potom najľahšie rýchlo vytvorí celoživotná závislosť od nikotínu. Odborníci o tom nepochybujú,“ podotkol pre agentúru SITA riaditeľ Centra pre liečbu drogových závislostí (CLDZ) Ľubomír Okruhlica.

Medicínski experti upozorňujú, že po rôznych nikotínových výrobkoch siaha stále viac detí aj na Slovensku. A vnímajú to ako vážny problém.

Ako informoval Národný ústav detských chorôb (NÚDCH), lekári jednoznačne zaznamenali nárast nikotínovej závislosti u detí, ktoré užívajú široké spektrum alternatívnych nikotínových výrobkov, akými sú žuvací tabak, nikotínové sáčky, cukríky, elektronické cigarety.

„Pre deti sú príťažlivé svojou formou a príchuťami a môžu tak vytvárať dojem, že sú neškodné,“ uviedol riaditeľ NÚDCH Peter Bartoň. Opak je však pravdou. „Rodičia si ich užívanie deťmi nemusia dlhšie všimnúť, nezanechávajú typický zápach ako pri fajčení klasických cigariet, ktorý skôr upriami pozornosť na vznikajúci problém,“ dodáva.

„Pri hospitalizáciách, či ambulantných vyšetreniach detí a mladistvých sa vo zvýšenej miere stretávame s údajmi o fajčení elektronických cigariet a používaní nikotínových vrecúšok deťmi,“ potvrdil negatívny fenomén aj Milan Kuchta, prezident Slovenskej pediatickej spoločnosti, ktorý pôsobí na Klinike detí a dorastu LF **UPJŠ** a DFN v Košiciach.

Situácia je podľa neho o to závažnejšia, že mladí ľudia tieto výrobky ani nepovažujú za škodlivé. Ako dodáva, ponuka rôznych príchuť, dizajn a marketing výrobcov sú zamerané na zvyšovanie atraktivity nikotínových výrobkov s cieľom vytvárania ziskov. Neberú však do úvahy zdravotné riziká a následky používania týchto výrobkov.

„Fajčenie elektronických cigariet a používanie nikotínových vrecúšok deťmi je skutočný problém. Nezabúdajme, že takmer každý z nás má v rodine alebo medzi priateľmi niekoho, kto tieto produkty našiel vo vrecku svojich detí,“ dopĺňa Ivan Solovič, šéf Slovenskej pneumologickej spoločnosti, ktorý pôsobí tiež ako viceprezident Slovenskej lekárskej spoločnosti.

Upozorňuje tiež, že lákavé príchute e-cigariet vznikajú primiešavaním rôznych chemických látok a môžu zvyšovať zdravotné riziká. „Niektoré chemikálie používané na výrobu príchuťí môžu byť toxické, najmä keď sa zahrievajú na vysoké teploty, čo je bežné pri používaní elektronických cigariet. Napríklad látky ako diacetyl sa ukázali škodlivé pre pľúca a môžu spôsobiť ochorenie nazývané pukancové pľúca“.

Stále viac krajín prijíma novú legislatívu s cieľom zasiahnuť proti rastúcej závislosti medzi mladistvými. Naposledy, 13. februára tohto roka rozhodol o zákaze jednorazových e-cigariet parlament vo Francúzku. Predtým tak k 1. januáru urobilo Belgicko.

Spojené kráľovstvo má rovnaký zákaz spolu s radikálnym obmedzením príchuťí prijať v júni. Konajú však aj ďalšie štáty, vrátane našich susedov. V Maďarsku, Fínsku, Holandsku, Litve, Lotyšsku a na Ukrajine sú povolené iba výrobky s príchuťou tabaku. Všetky príchute tabakovej a mentolovej už zakázalo Dánsko, Estónsko a Slovinsko.

Podobné opatrenia by však uvítali aj medicínski experti na Slovensku. „Z hľadiska verejného zdravia našej spoločnosti a najmä mladých ide o efektívny príspevok k ich ochrane pred závislosťou,“ súhlasí Okruhlica. Ako dodáva, u dospelých možno hovoriť o ich slobodnej voľbe, avšak mladí ľudia sú vývinovo ľahko ovplyvniteľní „a preto ich ochrana zákonnou reguláciou pred sugestívnym marketingom je zodpovedným spoločenským aktom.“

Predaj ochutených e-cigariet a nikotínových vrecúšok zaznamenáva na Slovensku v posledných rokoch boom. Tieto výrobky dnes zaberajú najväčšiu časť predajných pultov v tabakových predajniach, či na čerpacích staniciach.

Pestrá je aj ponuka slovenských e-shopov, kde nie je problém nájsť výrobky s príchuťou gumených medvedíkov, dezertov, žuvačiek, energy drinkov, či cukrovej vaty. Lákavý dizajn a chute sú podporené názvami výrobkov ako „mliečko jednorozčca“, alebo „opičí džús“.

Ministerstvo financií vlni informovalo, že predaj e-cigariet sa na Slovensku medziročne zvýšil o 200 percent a v prípade nikotínových išlo o nárast 57 percent. Tieto predaje poháňa aj záujem mladých. Podľa posledného výskumu o zdraví našich žiakov len v školskom roku 2021/2022 malo skúsenosti s používaním e-cigariet takmer 40 percent 15-ročných detí, štvrtina 13-ročných a takmer každé desiate 11-ročné dieťa.

SITA / JOR

Elektronická cigareta má na svedomí ďalšiu obeť. (Ilustračné foto)

Set of colorful disposable electronic cigarettes on a blue background. The concept of modern smoking

Ilustračné foto

Ilustračná fotografia

Ilustračná fotka

HHC.

Náplň s HHC do vaporizačného pera.

Vape, Teenagers., Young, Cute, Girl, In, Sunglasses, And, Young, Handsome

Autor: SITA

V Košiciach rozvoniava 900 orchideí

25. 2. 2025, Zdroj: **Nový Čas - Východ**, Strana: 11, Vydavateľ: **News and Media Holding a.s.**, Autor: **nov**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Fakulty a ústavy UPJŠ**, Kľúčové slová: **Martin Pizňák**, Ďalšie zdroje: **Nový Čas - Bratislava, Nový Čas - Stred, Nový Čas - Západ**

Dosah: 450 000 GRP: 10,00 OTS: 0,10 AVE: 11229 EUR

V Košiciach rozvoniava 900 orchideí

Rubrika: SLOVENSKO

KOŠICE - Od tolkejšej krásy až oči prechádzajú. V košickej botanickej záhrade pripravili výstavu orchideí z celého sveta, ktorá láka množstvo milovníkov kvetín. Prezentujú na nej až 900 kusov nádherných rastlín. Návštevníci ich môžu nielen obdivovať, ale orchidey si môžu aj kúpiť.

Výstavou sprevádza aj odborný pracovník **Martin Pizňák**. „Vystavujeme bežné i raritné orchidey. Niektoré sú terestrické. To znamená, že rastú zo zeme. Väčšina je však epifytická, a tie v domovine rastú v konároch stromov. Snažíme sa ukazovať, ako by to mohlo vyzeráť, a že nie všetky orchidey sa musia pestovať len v kvetináči, ale môžu byť prípadne aj voľne zavesené,“ povedal Martin, ktorý prezradil, že výstavu chystali deväť dní. „Prvýkrát napríklad vystavujeme orchideu vanda so slivkovou farbou. Tento druh orchidey pestujeme aj v krikľavoružovej či klasickej fialovej, tento odtieň je však rarita. Vandy pochádzajú z Juhovýchodnej Ázie a Novej Guiney,“ priblížil znalec, ktorý upozornil aj na orchideu Dendrobium Berry Oda. „Tá má príjemnú vôňu. Je to výnimočné, lebo väčšina orchideí, s ktorými sa u nás môžete stretnúť, nevoní,“ ozrejmil Martin.

Majú aj vanilku

Podľa sprievodcu je veľmi zaujímavý aj druh pescatoria.

„Na ňom je zvláštne, že na prvý pohľad to je len zhuk listov. Kvitne nenápadne pri koreňoch. A aj keď väčšina orchideí si vytvára stonku, táto rastie jednotlivo a ešte k tomu pod listami,“ vysvetlil expert, podľa ktorého za pozornosť stojí aj črievičkovec, ktorý nie je až taký výnimočný. Ten, ktorý prezentujú na výstave v botanickej záhrade, sa ale od bežných druhov odlišuje tým, že má výnimočnú tmavú purpurovú farbu a zaujme na prvý pohľad. Orchideou je dokonca aj vanilka. Tú majú na výstave tiež. Na rozdiel od bežných rastlín tohto druhu však ide o lianu. Napríklad na Madagaskare ju pestujú na oporných stĺpoch, ako sa u nás pestuje hrozno. Kvitne len zriedkavo.

vanda: najnezvyčajnejšia farba Na výstave prezentujú 900 kusov orchideí. Na výstavu sa z Moldavy nad Bodvou prišli pozrieť aj Štefka (12) a Miško (9) črievičkovec: najvýraznejšia orchidea

Foto: autor

Autor: Autor: nov